

ระเบียบที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด

ว่าด้วยการดำเนินการกรณีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีหมดความจำเป็น
หรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ
พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม ของพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำ
ร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้การที่ศาลทหาร
จะใช้บทบัญญัติทางกฎหมายที่มีโทษทางอาญา โทษทางปกครอง หรือสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายอื่น
แก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผล
ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นหมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรค
ต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพและมีใช้กรณีบทบัญญัตินั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญอันเป็น
อำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ และยังมีคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด
ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น หากศาลเห็นว่าเป็นเหตุผลอันสมควรให้ศาลส่งความเห็นต่อหัวหน้า
สำนักตุลาการทหารเพื่อเสนอที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดวินิจฉัย และมาตรา ๖
วรรคสี่ กำหนดให้การดำเนินการดังกล่าว เป็นไปตามระเบียบที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญ
ในศาลทหารสูงสุด

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำ
ร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญ
ในศาลทหารสูงสุด จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด
ว่าด้วยการดำเนินการกรณีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีหมดความจำเป็นหรือ
ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ศาล” หมายความว่า ศาลทหารชั้นต้น ศาลทหารกลาง หรือศาลทหารสูงสุด ที่พิจารณาคดี
ซึ่งส่งความเห็นต่อหัวหน้าสำนักตุลาการทหารในฐานะตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าศาลทหารสูงสุด
เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดวินิจฉัย

“ตุลาการพระธรรมนูญ” หมายความว่า ตุลาการพระธรรมนูญที่ปฏิบัติหน้าที่ในศาลทหาร

“คำร้อง” หมายความว่า คำร้องที่ขอให้ศาลทำความเห็นและเสนอเรื่องต่อที่ประชุมใหญ่
ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด

“ผู้ร้อง” หมายความว่า บุคคลซึ่งยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ

“ผู้คัดค้าน” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นคู่ความหรือผู้เสียหายในคดี ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด และได้ยื่นคำคัดค้านต่อศาล

“ผู้รักษาการตามกฎหมาย” หมายความว่า รัฐมนตรีหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายนั้น ๆ

ข้อ ๔ ให้หัวหน้าสำนักตุลาการทหารเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ การดำเนินการของศาลและที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด กรณีมีปัญหว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีหมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพหรือไม่ตามระเบียบนี้ ให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้น ๆ และมีให้เป็นการก้าวล่วงหรือใช้อำนาจที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้เป็นอำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติหรือศาลอื่น

ข้อ ๖ หากระเบียบนี้มีกำหนดวิธีพิจารณาใดไว้โดยเฉพาะ ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ มาใช้บังคับเท่าที่พอจะใช้บังคับได้

ข้อ ๗ ระยะเวลาตามที่กำหนดในระเบียบนี้หรือตามที่ศาลกำหนด เมื่อศาลเห็นสมควร หรือเมื่อคู่ความมีคำขอ ศาลมีอำนาจยื่นหรือขยายได้ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๘ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอาจมีคำสั่งให้คู่ความที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาไม่ถูกต้องตามระเบียบนี้ ดำเนินกระบวนการพิจารณาให้ถูกต้องได้ภายในระยะเวลาและเงื่อนไขที่ศาลเห็นสมควรกำหนด

ข้อ ๙ การติดต่อระหว่างศาล หรือระหว่างศาลกับคู่ความหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในคดีอาจกระทำโดยทางโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นก็ได้

หมวด ๒

การยื่นคำร้อง การจัดทำความเห็น การเสนอความเห็น และการขอถอนคำร้อง

ข้อ ๑๐ การพิจารณาคดีใด ถ้าคู่ความประสงค์จะโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ซึ่งมีโทษทางอาญา โทษทางปกครอง หรือสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายอื่นแก่ผู้ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามหมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิต

หรือการประกอบอาชีพ ให้ทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาลก่อนเสร็จการพิจารณา ทั้งนี้ การยื่นคำร้องให้ยื่นต่อศาลทหารชั้นต้นที่มีเขตอำนาจ

ข้อ ๑๑ คำร้องต้องทำเป็นหนังสือ ใช้ถ้อยคำสุภาพ และอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้อง

(๒) เหตุผลพร้อมหลักฐานประกอบตามสมควร รวมทั้งผลกระทบต่อผู้ร้องและสังคมที่ทำให้เชื่อได้ว่าบัพัญญติแห่งกฎหมายที่อ้างนั้นหมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ

(๓) ลายมือชื่อผู้ร้อง

คำร้องที่ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามความในวรรคหนึ่ง ให้ศาลทหารชั้นต้นที่รับยื่นคำร้องมีคำสั่งให้ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด ถ้ามิได้ปฏิบัติให้ถือว่าผู้ร้องไม่ติดใจยื่นคำร้อง ให้ศาลทหารชั้นต้นที่รับยื่นคำร้องสั่งจำหน่ายคำร้อง

ข้อ ๑๒ เมื่อคำร้องถูกต้องตามข้อ ๑๑ ให้ศาลทหารชั้นต้นที่รับยื่นคำร้องส่งสำเนาคำร้องให้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งและผู้เสียหายในคดีทราบเพื่อให้ทำคำคัดค้านภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับสำเนาคำร้อง ถ้าได้รับคำคัดค้านหรือพ้นกำหนดดังกล่าวแล้วแต่ไม่มีคำคัดค้าน ให้ศาลจัดทำความเห็นต่อไป

กรณีศาลทหารกลาง หรือศาลทหารสูงสุดเป็นผู้พิจารณาคำร้อง ให้ศาลทหารชั้นต้นที่มีเขตอำนาจรวบรวมคำร้อง คำคัดค้าน และหลักฐานประกอบเพื่อส่งให้ศาลทหารกลาง หรือศาลทหารสูงสุดพิจารณาภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันที่รับคำร้อง

เมื่อศาลมีคำสั่งรับคำร้อง ให้แจ้งผู้รักษาการตามกฎหมายทราบ และปิดประกาศหน้าศาลไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ให้นำความในข้อ ๑๑ มาใช้แก่คำคัดค้านโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓ เมื่อศาลได้รับคำร้องและคำคัดค้าน (ถ้ามี) แล้ว ให้ศาลจัดทำความเห็นตามแบบพิมพ์ท้ายระเบียบนี้ว่ามีเหตุผลอันควรว่าบัพัญญติแห่งกฎหมายที่อ้างตามคำร้องหมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพหรือไม่

หากศาลเห็นว่าคำร้องมีเหตุผลอันสมควรว่าบัพัญญติแห่งกฎหมายนั้นหมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพให้ศาลส่งคำร้องและความเห็นเช่นนั้นต่อหัวหน้าสำนักตุลาการทหารเพื่อดำเนินการต่อไป

หากศาลเห็นว่าคำร้องยื่นเข้ามาเพื่อประวิงคดีหรือเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต หรือไม่มีเหตุผลอันสมควรว่าบัพัญญติแห่งกฎหมายนั้นหมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ หรือเหตุอื่นอันไม่สมควรวินิจฉัย ให้ศาลสั่งยกคำร้องคำสั่งยกคำร้องให้ถือว่าเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา

ให้ศาลที่มีความเห็นทำหนังสือแจ้งความเห็นหรือคำสั่งของศาลให้คู่ความทราบ ทั้งนี้ หากเป็นกรณีศาลทหารกลาง หรือศาลทหารสูงสุดจัดทำความเห็นหรือคำสั่งเป็นประการใดแล้ว ให้แจ้งศาลทหารชั้นต้นที่รับยื่นคำร้องเป็นผู้แจ้งให้คู่ความทราบ และอาจแจ้งตามข้อ ๙ ด้วยก็ได้

ข้อ ๑๔ ศาลมีอำนาจให้หน่วยงานหรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้อง เช่น พนักงานสอบสวน หน่วยงานราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานภาคเอกชนดำเนินการใด เพื่อประโยชน์ในการจัดทำความเห็น และมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับข้อมูลจากหน่วยงานหรือบุคคลใด เช่น

(๑) ข้อมูลเกี่ยวกับเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่อ้างตามคำร้อง

(๒) ข้อมูลเกี่ยวกับสถิติการบังคับใช้และสภาพปัญหาของบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่อ้างตามคำร้อง

(๓) ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์การบังคับใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่อ้างตามคำร้อง

(๔) มาตรการอื่นตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องผลกระทบของบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่อ้างตามคำร้อง ได้โดยไม่จำเป็นต้องส่งเรื่องให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดวินิจฉัย

ข้อ ๑๕ กรณีที่มีผู้ยื่นคำร้อง การทำความเห็นของศาลโดยตุลาการพระธรรมนูญหนึ่งนาย ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันรับคำร้อง และต้องแสดงโดยชัดแจ้งซึ่งเหตุผลที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดควรรับคำร้องของผู้ร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย หากกรณีเป็นความเห็นของศาลทหารชั้นต้น หรือศาลทหารกลาง ให้ผู้รับผิดชอบราชการศาลทหาร ได้แก่ ตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าสำนักงานศาลมณฑลทหาร ตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าศาลทหารกรุงเทพ หรือตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าศาลทหารกลาง แล้วแต่กรณี ทำความเห็นประกอบด้วย

ข้อ ๑๖ กรณีที่ศาลเห็นเอง ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีโทษทางอาญา โทษทางปกครอง หรือสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายอื่นแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ซึ่งศาลจะใช้บังคับแก่คดีนั้นหมดความจำเป็น หรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ ให้ศาลสอบถามความเห็นของคู่ความและผู้เสียหายในคดี และให้ศาลดำเนินการตามข้อ ๑๔ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันก่อนจัดทำความเห็นเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด

การทำความเห็นตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๕

ข้อ ๑๗ เมื่อจัดทำความเห็นตามข้อ ๑๕ หรือข้อ ๑๖ ให้ศาลส่งความเห็นพร้อมเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่จำเป็นไปยังสำนักตุลาการทหาร ให้กองงานวิชาการ สำนักตุลาการทหาร ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน เพื่อเสนอต่อหัวหน้าสำนักตุลาการทหาร ก่อนเสนอที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดต่อไป

ข้อ ๑๘ ระหว่างที่ยังไม่มีคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด ให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไปได้ แต่ให้การพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด

ข้อ ๑๙ การขอลอนคำร้องให้ยื่นต่อศาลทหารชั้นต้นที่มีเขตอำนาจไม่ว่าจะกระทำก่อนหรือหลังเสนอเรื่องไปยังหัวหน้าสำนักตุลาการทหาร ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาสั่งตามที่เห็นสมควร และแจ้งให้สำนักตุลาการทหารเพื่อเสนอหัวหน้าสำนักตุลาการทหารทราบด้วย แต่การอนุญาตให้ลอนคำร้องนั้นไม่ตัดอำนาจศาล หรือที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดในการดำเนินการตามระเบียบนี้ต่อไป

หมวด ๓

การพิจารณาและวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด

ข้อ ๒๐ เมื่อได้รับความเห็นของศาลตามข้อ ๑๕ หรือข้อ ๑๖ แล้วแต่กรณี และกองงานวิชาการ สำนักตุลาการทหารดำเนินการตามข้อ ๑๗ ให้หัวหน้าสำนักตุลาการทหารในฐานะตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าศาลทหารสูงสุดมอบหมายตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดหนึ่งนายที่ไม่เคยพิจารณาพิพากษาคดีที่มีการเสนอความเห็นเป็นผู้ทำบันทึกความเห็นสรุปสำนวน

กรณีศาลทหารสูงสุดเป็นผู้พิจารณาคำร้อง หรือกรณีศาลทหารสูงสุดเห็นเอง ให้ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดผู้ทำความเห็นเป็นผู้บันทึกความเห็นสรุปสำนวนด้วย

ข้อ ๒๑ การจัดทำบันทึกความเห็นสรุปสำนวนว่าควรรับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัยหรือไม่นั้น

กรณีเหตุที่ไม่ควรรับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัย ดังเช่น

(๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นไม่ใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีโทษทางอาญา โทษทางปกครอง หรือสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายอื่นแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม

(๒) ศาลไม่จำเป็นต้องใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นบังคับแก้คดี

(๓) บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญอันเป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ

(๔) เคยมีคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นและไม่มีข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไป

(๕) มีมาตรการอื่นตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องว่าผลกระทบของบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว นอกเหนือจากการอาศัยผลคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด

(๖) เหตุอื่นอันไม่สมควรรับไว้พิจารณาวินิจฉัย

ข้อ ๒๒ เมื่อตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดที่ได้รับมอบหมายทำบันทึกความเห็นสรุปสำนวนเสร็จแล้ว ให้เสนอตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าศาลทหารสูงสุดเพื่อพิจารณาเสนอที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดจัดให้มีการลงมติว่าจะรับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัยหรือไม่

ข้อ ๒๓ ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดซึ่งเคยพิจารณาพิพากษาคดีในศาลทหารชั้นต้นหรือศาลทหารกลางอาจแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

ข้อ ๒๔ กรณีที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดมีมติไม่รับเรื่องไว้พิจารณา วินิจฉัย ให้จัดทำเป็นคำสั่งตามมติของที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด โดยให้ ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้จัดทำคำสั่งตามมติของที่ประชุมใหญ่ ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด และลงลายมือชื่อในคำสั่ง

กรณีที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดมีมติให้รับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว ให้ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดที่ได้รับมอบหมาย รวบรวมข้อเท็จจริงเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป เว้นแต่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญ ในศาลทหารสูงสุดมีมติเป็นอย่างอื่น และให้นำความในข้อ ๑๔ และข้อ ๒๑ ถึงข้อ ๒๒ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดที่ได้รับ มอบหมาย มีอำนาจให้กองงานวิชาการ สำนักตุลาการทหารรับฟังความคิดเห็น วิเคราะห์ผลกระทบ ตลอดจนประสานงานกับผู้รักษาการตามกฎหมาย และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือดำเนินการอื่นใด ภายในเวลาอันสมควร

ข้อ ๒๕ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญ ในศาลทหารสูงสุด ตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าศาลทหารสูงสุดอาจแต่งตั้งตุลาการพระธรรมนูญ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในศาลทหารสูงสุดหรือศาลอื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นคณะทำงานเพื่อศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หรือดำเนินการอื่นใดตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๖ เมื่อตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดที่ได้รับมอบหมาย รวบรวมข้อเท็จจริง เสร็จแล้วให้จัดทำความเห็นเบื้องต้นพร้อมเหตุผล ประกอบด้วยสรุปความเห็นของศาล พร้อมความเห็น ประกอบตามข้อ ๑๕ และข้อ ๑๖ เสนอให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด พิจารณาล่วงหน้าก่อนวันนัดประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ข้อ ๒๗ คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด ให้ทำเป็นหนังสือและมีรายละเอียด ดังนี้

- (๑) ชื่อคู่ความ
- (๒) สรุปคำร้อง คำคัดค้าน และความเห็นของศาล
- (๓) สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการรวบรวมของตุลาการพระธรรมนูญ
- (๔) เหตุผลในการวินิจฉัย หรือมีคำสั่ง
- (๕) ข้อมูลและบทบัญญัติของกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง
- (๖) คำชี้ขาดและผลของคำชี้ขาด
- (๗) ลายมือชื่อของตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดที่วินิจฉัยหรือมีคำสั่งในที่ประชุมใหญ่ ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด

ข้อ ๒๘ คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด ให้มีผลในวันที่ศาลอ่านคำสั่งหรือคำวินิจฉัยนั้นโดยเปิดเผย พร้อมปิดประกาศไว้ที่ศาลไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

การจัดทำคำสั่ง หรือคำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้มีระเบียบราชการศาลทหารว่าด้วยการประชุม และการวางระเบียบที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๔ มาใช้โดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามที่ศาลเสนอความเห็นหมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ ให้ประกาศคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาโดยเร็ว

หมวด ๔

การดำเนินการหลังมีคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด

ข้อ ๒๙ ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดมีคำสั่งยกคำร้อง หรือมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายยังมีความจำเป็นหรือสอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ ให้ศาลทหารสูงสุดแจ้งให้ศาลทราบ เพื่อแจ้งให้ผู้ร้องและผู้คัดค้านทราบโดยเร็วแล้วให้ศาลนั้นดำเนินการพิจารณาและมีคำพิพากษาต่อไป

ข้อ ๓๐ ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามที่ศาลเสนอความเห็นหมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ ให้ศาลทหารสูงสุดแจ้งให้ศาลทราบ เพื่อแจ้งให้ผู้ร้องและผู้คัดค้านทราบโดยเร็วและเพื่อพิจารณาใช้ดุลพินิจไม่ลงโทษ ลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด หรือกำหนดสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายแตกต่างจากที่กฎหมายกำหนด ตามที่เห็นสมควร

สภาพบังคับที่เป็นผลร้ายแตกต่างจากที่กฎหมายกำหนดตามวรรคหนึ่ง หมายถึง สภาพบังคับที่ไม่ใช่โทษอาญาและมีความร้ายแรงน้อยกว่าโทษที่กฎหมายกำหนดให้ศาลลงได้สำหรับความผิดนั้น เช่น การรอกการกำหนดโทษ หรือการรอกการลงโทษในคดีที่ตามกฎหมายไม่อาจรอกการกำหนดโทษ หรือรอกการลงโทษได้การนำวิธีการเพื่อความปลอดภัยมาใช้แก่จำเลยแทนการลงโทษ การนำเงื่อนไขคุมประพฤติมาใช้แทนการลงโทษ

ข้อ ๓๑ ให้ศาลทหารสูงสุดแจ้งคำสั่ง หรือคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดตามข้อ ๒๙ และข้อ ๓๐ ไปยังกองงานวิชาการ สำนักตุลาการทหาร เพื่อแจ้งศาลทหารทั่วราชอาณาจักรทราบ และแจ้งผู้รักษากฎหมายทราบด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

พลโท กิตติยุทธ กิตติยุทธโยธิน

หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร

คำร้องตามระเบียบที่ประชุมใหญ่
ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหาร
สูงสุดว่าด้วยการดำเนินการ
กรณีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาล
จะใช้บังคับแก่คดีหมดความจำเป็น

คดีดำที่...../๒๕.....
คดีแดงที่...../๒๕.....

ศาล.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕.....

ความอาญาระหว่าง {โจทก์
.....จำเลย

ข้าพเจ้า.....

เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....อาชีพ.....เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....

ตรอก/ซอย.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

สถานที่ติดต่อได้สะดวก บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....ตรอก/ซอย.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

โทรสาร.....ที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (ถ้ามี).....

ขอยื่นคำร้องมีข้อเสนอความตามที่กล่าวต่อไป

๑. บทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ผู้ร้องเห็นว่าต้องด้วย
มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย
พ.ศ. ๒๕๖๒

หมายเหตุ ข้าพเจ้ารอฟังคำสั่งอยู่ ถ้าไม่รอให้ถือว่าทราบแล้ว

.....ผู้ร้อง

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines, resembling notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

๒๒
ผู้ร้อง

๓. ข้อมูลตามระเบียบข้อ ๑๔ (ถ้ามี)

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ร้อง

แบบความเห็นตามระเบียบ
ที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญ
ในศาลทหารสูงสุดว่าด้วยการ
ดำเนินการกรณี บทบัญญัติ
แห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี
หมดความจำเป็น

คดีดำที่...../๒๕.....
คดีแดงที่...../๒๕.....

ศาล.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕.....

ความอาญาระหว่าง {โจทก์
.....จำเลย

เรื่อง.....

คำฟ้องและคำให้การโดยย่อ.....

.....

คำร้องโดยย่อ.....

.....

คำคัดค้านถ้ามีโดยย่อ (ถ้ามี).....

.....

การรวบรวมข้อมูลตามระเบียบนี้ใน ข้อ ๑๔.....

.....

ศาล.....พิจารณาแล้วเห็นว่า.....

.....

.....

ตุลาการพระธรรมนูญ.....

กรณีที่ศาลมณฑลทหาร...../ ศาลทหารกรุงเทพ / ศาลทหารกลาง มีความเห็นส่งมานั้น
พิจารณาแล้วเห็นว่า.....

.....

ตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าสำนักงานศาลมณฑลทหาร
ตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าศาลทหารกรุงเทพ
ตุลาการพระธรรมนูญหัวหน้าศาลทหารกลาง (แล้วแต่กรณี)